

БАЙДЕН – ІРЛАНДЕЦЬ. ЦЕ БАГАТО ЩО ПОЯСНЮЄ

Листопад 2020 року. Кореспондент британської корпорації Бі-Бі-Сі звертається до обраного президента Сполучених Штатів Джозефа Байдена із проханням сказати лише два слова глядачам та слухачам його медіа. Відповідь Байдена була блискавичною: «Бі-Бі-Сі? Я ірландець!».

Здивуватися цій реакції може лише той, хто не стежив за політичною біографією американського президента. Байден, другий після Джона Кеннеді католик ірландського походження на посаді президента Сполучених Штатів, завжди наполягав на своїй ідентичності. У липні 2022 року під час виступу в Єрусалимі він знову нагадує про своє коріння і говорить – його колишні колеги по Сенату завжди жартували, що Байден цитує ірландських поетів саме через своє походження. Ні, я цитую їх, бо це найкращі поети у світі, – каже Байден і далі справді цитує нобелівського лауреата Шеймаса Гіні, уродженця Деррі, північноірландського графства, де ви досі можете побачити шрами конфліктів і роз'єднаності. Про те, що надія й історія римуються один раз у житті. Це суто ірландська ідея. І суто українська.

Байден, який зараз виконує обіцянку відвідати Ірландію під час свого перебування на посаді президента США, здається, насолоджується цією подорожжю. Він виступає з промовою в пабі у графстві Лауд і каже, що поїздка до місця, звідки його прапрадід поїхав до Америки, «схожа на повернення додому». Він відвідує не лише Белфаст та Дублін, а й далекі села, і зустрічається з родичами. Все це тому, що він не тільки американець, а й ірландець. Він це відчуває. Його вміння любити Америку – це ще й вміння любити Ірландію. Людина, яка зрікається свого коріння, не може любити нікого. Коли у Сполучених Штатах я зустрічався з американськими українцями, моїми дорогими друзями й однодумцями, які прагнули допомагати Україні та зберегти свою ідентичність, або з американськими євреями, моїми шановними друзями й однодумцями, які прагнули допомагати

Ізраїлю й оберігати свою спадщину, – я знав, що ці люди і є стовідсоткові американці, які знайшли й побудували новий будинок, але не забули про старий. Це, до речі, й України стосується. Я нерідко стикався зі ширим здивуванням людей, які не розуміли, чому я не зрікаюся своєї єврейської ідентичності і стежу за долею Ізраїлю з болем і співпереживанням, адже я міг би легко прикинутися «справжнім українцем» – і ніхто б слова не сказав. Але справжній патріот – той, хто не зрікається своєї спадщини. А от той, хто зрікається, найімовірніше, і до України байдужий так само, як до свого походження і свого національного вогнища. Я впевнений, що любов до Батьківщини неможлива, якщо ти зневажаєш Вітчизну. Отже, «я ірландець». Але це не є таким важливим. Важливим є те, що ірландець – Джозеф Байден.

Чому це є важливим для нас? Та з простої причини. Ми часто порівнюємо поведінку Байдена щодо України у 2022 році та поведінку Чемберлена і Даладье щодо Чехословаччини у 1938 році. Так, звичайно, і Чемберлену, і Даладье був огидний Гітлер. Але вони, хоч як це парадоксально прозвучить, його розуміли. Вони були лідерами імперії, за ними стояли тині королів, президентів і голів урядів, які будували імперії, завойовували чужі

землі, забезпечували процвітання розширенням. А які тині стоять за Байденом? Тині страчених ірландських патріотів, які мріяли про свободу своєї країни. Тині ірландських селян, які загинули під час Великого Голоду. Тині емігрантів, які перепливали океан у пошуках навіть не кращого життя, а просто життя, виживання, шматка хліба.

Просто це інші тині. Не треба думати, що політиком керує винятково холодний розрахунок. Нерідко ідентичність визначає рішення. І це, до речі, відповідь на запитання «яка різниця?», яке так часто звучало в українському громадському просторі до лютого 2022 року. Якби Байден не відчував різниці, багато хто з тих, хто ставив це питання, давно вже лежав би в урвищах на околицях своїх міст і селищ, а більша частина України була б окупована Росією та знищена. Але нинішній президент Сполучених Штатів точно розуміє, що таке сморід імперії. Тому він ненавидить Мілошевича. Тому він ненавидить Путіна. Тому він хоче стримати Сі Цзіньпіна.

Зрештою, він ірландець. Це багато що пояснює.

Віталій ПОРТНИКОВ,
журналіст, публіцист

16.04.2023

<https://www.obozrevatel.com/>

